

Ettepanekute ja märkuste tabel

Konkurentsiamet		
1.	Kui eesmärk on ainult EL õiguse ülevõtmine, siis võiks ju kaaluda ka üksnes konkurentsiasetete kehtetuks tunnistamist KarS-is, väärtekoosseisude muutmist ja haldusmenetluse volituste täpsustamist. Kui aga seadusandja soov on teha sisulisi muudatusi konkurentsijärelevalves, siis eelnõu ja selle seletuskiri ei loo selleks eeldusi.	Teadmiseks võetud
2.	Ebaselge on KJVM ja VTM omavaheline suhe, sh kas KJVM peab olema enne VTM alustamist lõpule viidud.	Seletuskirjas täpsustatud.
	Seadus ei näe ette võimalust VTM alustamata jätta prioriseerimisest lähtudes; ei ole selge, kas legaliteedipõhimõtte kohaldub. Direktiiv nõuab, et konkurentsiasutusel oleks prioriteetide seadmise õigus.	Lisatud KonkS § 73-18 lg 6 p 1.
	Aegumine peaks kohtumenetluse ajaks peatuma (vt ka direktiiv art 29(2). Aegumise peatamata jätmise või ka kolmeks aastaks peatumisega on oht, et asjad aeguvad enne menetluse lõpuleviimist ära.	Muudetud KonkS § 73-18 lg 2.
	Emaettevõtja vastutus ei ole direktiiviga kooskõlas (§ 73-15 lg 2): direktiiv nõuab vastutust olenemata sellest, kas emaettevõtja takistas või teadis väärtetoimepanekust	Ei arvestata. § 73-15 väljendab karistusõiguslike mõistete keeles sedasama, mida nõuab ka Euroopa Kohtu praktika – 100% osalusega tütarettevõtte puhul ongi emaettevõttel kõik võimalused hoolsa ja kohusetundliku tegevusega tagada, et tütarettevõtte konkurentsirikumised ei jää teadmata ja reageerimata. Seletuskirjas täpsustatud.
	Väärteovastutus ei sobitu konkurentsioigusliku ettevõtja vastutusega	Ei arvestata. See väide võib abstraktses mõttes õige olla, kuid kokkusobimatus on ületatav, nagu seda on ka eelnõus tehtud. Õiguslikus mõttes saab õiguste ja kohustuste, sh karistuse kandjaks olla vaid isik, mitte aga majandusüksus.
	Tahtluse ja ettevaatamatuse tõendamise koormus tuleks lähtuvalt Euroopa Liidu Kohtu praktikast ümber pöörata	EL kohtu praktikast on loetud valesti – „ei saanud olla teadmata“ ei ole mitte tõendamise standard, mis tõendamiskoormuse ümber pöörab, vaid konkreetse kohtuasja kontekstis välja öeldud faktiline järeldus pärast asjas kogutud tõendite hindamist.
	KonkA ei ole nõus sellega, et talle pannakse (§ 73-28) ka õigustavate asjaolude väljaselgitamise kohtustus (viidates RKKKo 3-1-1-12-11).	Haldusmenetlus on uuriv menetlus, mida tulebki igakülgsest ja objektiivselt toimetada. Ka süüteomenetluses on kohtuvälise/eelse menetluse puhul vältimatu see, et kohtuvälise menetleja peab välja selgitama kõik asjaolud

		igakülgsest ja objektiivselt, st tuleb koguda ka need tõendid, mis süüd ei kinnita ning siis kõiki tõendeid hinnates teha otsus süüdistuse esitamise põhjendatuse kohta. Viidatud kohtulahendis märgitakse, et süüdistusel on kohustus <i>sellekohase teabe ilmnemisel</i> kontrollida võimalike õigusvastasust välistavate asjaolude esinemist, kuid seda tuleb lugeda kooskõlas Riigikohtu hilisema praktikaga, kus on korduvalt märgitud, et aktiivsete kaitsevaidete tõendamise (ja siia juurde peaks loogiliselt kuuluma ka ettevõtja väited võimaliku konkurentsi soodustava toime vms kohta) koormus on süüdistataval endal, kes peab kas ise oma väidete kohta tõendeid esitama või vähemasti looma reaalse võimaluse nende väidete kontrollimiseks.
	Eelnõu § 78-17 ei sätesta kaasaaitamiskohustuse piisavat ulatust. Kui siseriikliku konkurentsijärelevalve puhul on kaasaaitamiskohustuse piiramine võimalik, siis ELTL Art 101 ja 102 asjades mitte.	Sõnastust täpsustatud vastavaks direktiiviga. Kaasaaitamiskohustuse ulatus on piisav ja põhjendatud seletuskirjas.
	Rahvusvaheline koostöö ei ole selge, sh pole selge, kas ja kuidas saab KonkA vahetada teiste liikmesriikide ja Euroopa Komisjoniga konfidentsiaalset teavet	
	Leebusprogramm ja kokkulepped peaksid andma selge võimaluse vähendada kohaldatavaid trahve. Praegu puudub KonkA-I isegi sisendi andmise võimalus	Väide ei ole korrektne: väärtemenetluses on Konkurentsiamet kohtuväline menetleja, kellel on kohtumenetluses kahtlusteta õigus anda kohtule teada põhjustest, miks väärtetoote eest tuleks mõista kergem karistus. Nii „osalise leebuse“ kui kokkuleppel võetud kohustuste näol on tegemist karistusõiguslikus mõttes kergendavate asjaoludega, mida kohus peab karistust mõistes arvestama.
	Menetlustrahvid on puudu nt läbiotsimise või teabenõude tagamiseks	Mõlemal juhul kohaldub eelnõu kohaselt KonkS § 73-10, mis näeb ette vastutuse nii läbiotsimise kui teabenõude takistamise eest.
	Direktiiv nõuab ettevõtja vastutust pitseri lõhkumise eest, sh peaks olema selge, et ka KonkA volitusel paigaldatud pitseri lõhkumine toob kaasa vastutuse.	Arvestatud.
	Puudub selge norm, mis sätestaks ettevõtja ja õigusnõustaja suhtluse LPP-na juhul, kui õigusnõu puudutas kartelli organiseerimist	Ei arvestata. Kui advokaat annab kliendile õigusnõu, siis see on selgesti kaetud ametiprivileegiga ja õigusnõu konfidentsiaalsus ei saa sõltuda õigusnõuande sisust.
Advokatuur		
	Toetame väärtemenetluse-põhist lähenemist.	Teadmiseks võetud
	Tõendite ülekandesäte ei taga piisavaid menetluslikke garantiisid väärtemenetluses	Tehtud täpsustus eelnõu sõnastuses. Tarvilik on tagada tõendite ülekantavas kahe menetlusliigi vahel ning järelevalvemenetluses tõendite kogumisele sätestatud nõuded on

		väärteomenetluse nõuetega olulises osas kooskõlas. Järelevalvemenetluses kogutud tõendite esitamine kohtus allub VTMS kohtumenetluse regulatsioonile.
	Enese mittesüstamise privileegi on põhjendamatult kitsendatud	Ei arvestata. Seisukohas on toodud viited vanematele kohtuasjadele; viimase aja Euroopa Kohtu praktika on liikunud teises suunas ja puhtfaktilise teabe andmisest enese mittesüstamise privileegile viidates keelduda ei saa isegi siis, kui see teave on ettevõtjale ebasoodne, välja arvatud juhul, kui see oleks võrdväärne süü tunnistamisega. PS § 22 laienemine juriidilistele isikutele olukorras, kus füüsiline isik vastutusele võtmisele ei kuulu, ei ole iseenesestmõistetav, nagu ka seletuskirjas kirjutatud ja PS kommentaarides viidatud. Seletuskirja on täiendatud.
	Käitumuslikud ja struktuursed meetmed peaksid olema rakendatavad väärteomenetluses	Ei arvestata. Ka konkurentsijärelevalvemeetmete rakendamise jaoks on ette nähtud vajalikud garantiid, mis on väärteomenetlusega küllaltki sarnased. Käitumuslike ega struktuursete meetmete näol ei ole tegu karistusega, vaid regulatiivse tegevusega, mistõttu nende kohaldamine väärteomenetluses ei ole kohane.
	Läbiotsimisel säilib oht tõendite ülemäära laiaks kogumiseks (sh liiga laialdaseks materjali kaasa võtmiseks)	Arvestatud osaliselt, Sõnastust täpsustatud.
	Direktiivist tulenevaid põhiõiguste kitsendusi peaks rakendama vaid piiriülestes asjades	Ei arvestata. Järelevalve algfaasis ei pruugi olla selge, kas rikkumisel on piiriülene mõõde; hiljem, kui selgub, et ongi, on tõendid hävinud ja Eestile saab ette heita ECN+ direktiivist tulenevate nõuete rikkumist.
	Füüsilisele isikule sunniraha ähvardamisel teabenõuete esitamine ei tulene direktiivist	Ei arvestata. Direktiiv ei tee vahet füüsilistel ja juriidilistel isikutel ja nõuab, et sunniraha ähvardusel saaks teabenõudeid esitada kõikidele isikutele, kellel asjakohast teavet võib olla.
	Sunniraha tagasiulatav kohaldamine ei tulene direktiivist	Direktiiv nõuab mh tõhusat, proportsionaalset ja hoiatavat sunniraha. Eelnõus olev nn viivissunniraha mudel vastab neile tingimustele. ATSS kohane sunniraha ei võimalda efektiivselt menetluse pahatahtlikku venitamist vältida, mistõttu poleks tõhus.
	Eelnõukohane § 73-7 koosseis ei tulene direktiivist	Koosseis on ka kehtivas KonkS-s, muudatus on vajalik karistuste viimiseks proportsiooni teiste rikkumiste eest ette nähtud karistustega. Ettevõtjal on olulisele vahendile juurdepääsu piiramise kaudu võimalik vaba turgu moonutada sama intensiivselt nagu muul viisil turgu valitsevat seisundit kuritarvitades.

	Eelnõukohane § 73-8 koosseis ei tulene direktiivist	Koosseis on ka kehtivas KonkS-s. Muudatus karistumääras on vajalik, et tagada reaalne võimalus kontrollida oluliste vahendite üle kontrolli omava ettevõtja kohustuste täitmist ja vältida olukorda, kus ettevõtjal oleks võimalik kuritarvituste eest mitte vastutada vaid seetõttu, et ta oma raamatupidamise kohustuse täitmata jätab.
	Kokkuleppega lõpetamine peaks olema võimalik igasuguste konkurentsirikkumiste suhtes konkurentsijärelevalve tegemisel	Sisuliselt ongi – kohustuse võtmise heakskiitmise menetluses.
	Väärteomenetluse kohustuslikkuse põhimõtet tuleks konkurentsirikkumiste osas kitsendada. Minimaalselt lisada mittealustamise alusena madal prioriteetsus	Arvestatud. Lisatud KonkS § 73-18 lg 6 p 1
	Eelnõukohane § 73-18 lg 6 peaks olema lg-s 5 sätestatud kohustuslik lõpetamise alus direktiivi art 12 järgi	Ei arvestata. Direktiivi art 12 ei näe kohustuslikult ette seda, et juba toimunud rikkumise eest karistada ei saaks, kui olukorra parandamiseks on kohustusi võetud ja need heaks kiidetud, kuid ebapiisavad. Võetud kohustused saavad olla kergendavaks asjaoluks väärteomenetluses.
	Eelnõukohases KonkS § 73-16 lg-s 1 eemaldada viide keelatud teo tuvastamisele KonkA poolt. Süüteo koosseisu tuvastab maakohus.	Arvestatud. Tekstilõik eemaldatud.
	Planeeritava KonkS § 73-17 kohaldamisala on piiratud ainult avalik-õiguslike juriidiliste isikutega. Ettevõtjate ühendus ei pruugi olla asutatud avalik-õigusliku juriidilise isikuna.	Arvestatud.
	Eelnõukohases § 78-17 lg-s 2 tuleks täpsustada, et vastutuse eelduseks on, et vastav isik tegutses järelevalvealuse isiku nimel või huvides.	Ei arvestata. Omistamise autonoomne kriteerium tuleneb Euroopa Kohtu praktikast. Väärteovastutuse puhul reguleerib omistamist KarS § 14.
	Ei ole põhjendatud eelnõukohase KonkS § 78-25 lg 6 nõue, et järelevalvealune isik peab kogu nõutud teabe esitama eesti keeles ja selle nõude täitmata jätmise korral maksma kuni viis protsenti ettevõtja keskmisest päevasest üleilmsesest käibest sunniraha.	Ei arvestata. Menetluse toimetamise keel on eesti keel.
	KonkS § 78-23 lg 3 Lg 3 peaks advokaadi andmekandjate suhtes sätestama samasugused tagatised nagu advokaadi valduse läbiotsimisel	Ei arvestata. Tegu on läbiotsimise üldregulatsiooniga, mistõttu eraldi täpsustus ei ole vajalik ja lõikes 2 sisalduv viide KrMS korrale katab ka lõikes 3 viidatud olukorda. Seletuskirja on täiendatud.
	KonkS § 78-19 lg 4 Tekst sõnadest alates "välja arvatud..." on arusaamatu ning vastuolus seletuskirjaga ning peaks välja jääma.	Ei arvestata. Ehkki kutsesaladus, võib advokaatide ja nende klientide vaheline suhtlus olla asjakohane tõendusmaterjal nt järelevalvemenetluses, kus menetluse esemeks on advokaadibüroode omavaheline hinnakokkulepe. Välistus, mida advokatuur nimetab arusaamatuks, puudutab just seda olukorda.
Tallinna Halduskohus		
	Toetame eelnõu muudatuste lähenemist.	Teadmiseks võetud

	Eelnõukohane § 78-12 ei ole selge osas, mis puudutab haldusmenetluse tulemuste siduvust väärteloasja lahendavale kohtule	Seletuskiri täpsustatud
	Konkurentsijärelevamenetluse tagamiseks ettevõtte ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise keelamine võiks olla KonkA pädevuses kohtuliku järelkontrolli võimalusega	Ei arvesta. Tegu on tõsise ettevõtlusvabaduse riivega, mida ka muudes menetlustes saab kohaldada vaid kohtu määrusega. Puudub põhjus, miks KonkA peaks saama seda teha ilma kohtu määruseta.
Õiguskantsler		
	Toetame uut lähenemist. Seletuskirjas tuleks täpsustada, millised on need küsimused, millele ettevõtja võib vastamata jätta enese mittesüstamise privileegist tulenevalt. Praegune sõnastus ei ole selge ja võimaldab tõlgendust, mis on EL kohtupraktikast kitsendavam.	Seletuskirja täpsustatud
Kaubandus- tööstuskoda		
	Toetame uut lähenemist ja advokatuuri märkusi menetlusõiguse osas	Teadmiseks võetud
Eesti Tööandjate Keskkliit		
	Toetame uut lähenemist ja advokatuuri märkusi menetlusõiguse osas	Teadmiseks võetud